

Opinie | Snel compenseren pakt oneerlijk uit bij verzekerde regeling

Een recent rapport suggereert om de invoering van degressieve opbouw zo snel mogelijk en zo generiek mogelijk te compenseren. Dat dreigt deelnemers in verzekerde regelingen te benadelen, waarschuwt Enno Wiertsema.

Enno Wiertsema.

Eind januari stuurde minister Koolmees een onderzoek naar de kosten van pensioenuitvoering in het oude en nieuwe stelsel naar de Tweede Kamer. De conclusies van

dit onafhankelijk [onderzoek door PwC](#) doen twijfel rijzen over de vraag of de enorme compensatievraagstukken die het pensioenakkoord veroorzaakt wel vanuit het belang van deelnemers opgelost gaan worden.

Het PwC-rapport kiest als invalshoek de grote complexiteit en kosten die komen kijken bij compensatie voor zittende deelnemers, die benadeeld worden door invoering van een leeftijdsonafhankelijke premie. Om de uitvoeringskosten te beperken, pleiten pensioenuitvoerders volgens het rapport voor compensatie die zo min mogelijk uitgaat van het individu en het liefst eenmalig is.

Het belang van de individuele deelnemer en het vertrouwen in het nieuwe pensioenstelsel dreigen hiermee bij voorbaat op de tocht gezet te worden. En dat terwijl een juiste compensatie noodzakelijk is voor vertrouwen in een nieuw pensioenstelsel en nota bene is overeengekomen in het pensioenakkoord.

Zuiver en correct

In het nieuwe stelsel bouw je in de eerste jaren relatief meer pensioen op en in de laatste jaren minder. Iedereen die nu al deelneemt in een verzekerde premieregeling gaat er daardoor op achteruit. De verzekerde heeft in het verleden immers minder kunnen inleggen dan in het nieuwe stelsel mogelijk wordt. Tegelijkertijd wordt zijn toekomstige inleg juist ingeperkt. Werknemers tussen 40 en 55 jaar worden, naar het lijkt, het hardst getroffen.

Dit komt doordat een maatregel, die is bedacht om een probleem bij de pensioenfondsen op te lossen, ook wordt opgelegd aan dc- en db-pensioenregelingen bij verzekeraars en ppi's, die het probleem helemaal niet kennen. Het minste wat we moeten doen voor deze groep werknemers is zorgen voor een compensatietoekenning die zuiver en correct is.

Uitvoerders zien de politieke en beleidsmatige vraag naar een zo veel mogelijk individuele vorm van compensatie, omdat alleen dan onder- of overcompensatie kan worden voorkomen. Maar, waarschuwen ze, dat is allemaal administratief zeer bezwarend en het leidt bovendien tot hoge communicatiekosten. En dus zou het adagium moeten zijn: voor iedereen hetzelfde en zo kort mogelijk.

Rapport

In het [rapport](#) van PwC, dat is gemaakt op basis van interviews met pensioenuitvoerders, staat: 'het berekenen en toekennen van individuele compensatie (...) is administratief zeer bezwarend.' Ook zou het risico op fouten daardoor toenemen. Ook raden uitvoerders aan om compensatie zo kort mogelijk te laten duren. Compensatiemaatregelen die twintig jaar duren voegen significante complexiteit toe. Grote mate van harmonisatie wordt door alle uitvoerders gewenst. Sommige willen één regeling voor heel Nederland. Andere uitvoerders vinden dat juist onwenselijk. *Redactie Pensioen Pro.*

Individuele toezegging

Echter, bij verzekerde regelingen zijn werknemers individueel een pensioentoezegging overeengekomen met de werkgever. Die kan niet eenzijdig gewijzigd worden. Met ruim een

miljoen deelnemers in zo'n vijftigduizend verzekerde regelingen ligt een generieke compensatie hier dan ook niet voor de hand.

Als sociale partners en overheid zich laten leiden door de criteria van eenvoud en beperkte kosten, noem ik dat geen compensatie. Dan dreigt namelijk een flink deel van de huidige verzekerde pensioendeelnemers slecht uit de wedstrijd te komen. Hoe blij zullen honderdduizenden deelnemers zijn als zij pensioen moeten inleveren?

Correcte en eerlijke compensatie kan door adviseurs en uitvoerders geregeld worden met goede computerprogramma's en automatisering. Het voordeel daarvan is, dat met goede compensatie minder uitleg nodig zal zijn aan individuele deelnemers, voor wie in dat geval immers minder of niets verandert. De tijdsbesteding aan de overgang zal daardoor wellicht niet hoeven toenemen.

Overigens: pensioenadviseurs zitten niet per se op deze klus te wachten. Voor de omzetting zijn twee miljoen adviesuren nodig: 50.000 contracten ad 22 uur, plus voorlichting aan 1 miljoen deelnemers. Dit is ongeacht de vorm van compensatie. Deze capaciteit is moeilijk te vinden, waardoor er sowieso rustig de tijd genomen zal moeten voor het proces.

Beter ten halve gekeerd?

Een eerlijke invulling van de compensatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid én de sociale partners. Als eenvoud en beperkte kosten echter belangrijker gevonden worden, dan is het misschien de betere keuze om de prima functionerende verzekerde regelingen helemaal niet te belasten met de fondsmaatregelen uit het pensioenakkoord.

Enno Wiertsema is directeur van Adfiz, de branchevereniging van onafhankelijk financieel adviseurs.